

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Siyer Yayınları: 3

Siyer: 1

Eser Adı

Nebevî Eğitim Modeli Dârü'l-Erkam
Vahyin Nüzûl Sürecinde Şahsiyet Eğitimi

Yazar

Muhammed Emin Yıldırım

Editör

Muhammed Ali Alioğlu

Son Okuma

Mevlüt Sami Ertem
Gamze Özkan

İç Tasarım

Mevlüt Sami Ertem

Kapak

Yalçın Yoncalık

Baskı & Cilt

Alioğlu Matbaacılık Basım Yayın Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.
Orta Mahalle Fatih Rüştü Sk. No: 1/3A
Bayrampaşa/İstanbul • Tel.: 0 (212) 612 95 59
Sertifika No: 45121

1. Baskı: Ağustos 2008

20. Baskı: Ekim 2023

ISBN: 978-605-4620-06-7 (Karton Kapak)

ISBN: 978-605-9283-78-6 (Ciltli Kapak)

Bağlar Mah. 24. Sok. No: 10/A Güneşli Bağcılar/İstanbul

Tel & Fax: (0212) 544 76 96 – (0212) 544 58 46 • **Wp Hattı:** (0546) 544 76 96

Sertifika No: 22574 www.siyerkitap.com | satis@siyeryayinlari.com

Nebevî Eğitim Modeli DÂRÜ'L-ERKAM

Vahyin Nüzûl Sürecinde Şahsiyet Eğitimi

MUHAMMED EMİN YILDIRIM

MUHAMMED EMİN YILDIRIM

1973 yılında Erzurum'un Horasan ilçesinde dünyaya geldi. İlkokulu bitirdikten sonra orta ve lise eğitimi yıllarında bir yandan da medresede Arapça ve temel İslâmî ilimler alanlarında dersler almaya başladı. Ardından 1989'da İstanbul'a gelerek İslâmî ilimlerdeki eğitimine devam etti. 1999 ile 2004 yılları arasında Mısır'da Arapça ve İslâmî ilimleri de kapsayan eğitim çalışmalarında bulundu.

1995 yılından itibaren düzenli olarak haftalık dersler vermeye başladı. Bilahare bu dersleri, Hikmet Vakfı'nda ve Hikmet Derneği'nde sürdürdü.

Ekim 2010'da İstanbul/Eyüpsultan'da tarihi Zekai Dede Konağı'nda faaliyetlerine başlayan Siyer Vakfı'nın kurulmasına öncülük etti. Her hafta cumartesi günleri düzenli olarak söz konusu vakıfta "siyer ve sahâbe" konulu halka açık dersler vermektedir. Bu derslerin tamamı www.siyervt.com internet sitesinden yayınlanmaktadır.

Siyer alanında araştırma ve eğitim çalışmalarına devam eden Muhammed Emin Yıldırım; evli ve üç çocuk babasıdır.

YAYINLANMIŞ ESERLERİ

- İbadetin Beyni Dua (2002)
- İnsanı İlişkilerde İlahî Ölçü (2004)
- Vahyi Hayata Taşımak (2005)
- Alemlere Rahmet Hz. Muhammed (sas) (2006)
- Sahâbeyi Nasıl Anlamalıyız? (2007)
- Dârü'l-Erkam, Vahyin Nüzûl Sürecinde Şahsiyet Eğitimi (2008)
- Hz. Peygamber'in (sas) Albümü (2010)
- Siyer Atlası (Tahkik ve Notlandırma) (2010)
- Efendimiz'i Sahâbe Gibi Sevmek (2011)
- Risâlet Davasının Annesi/Hz. Hatice (2011)
- Efendimiz'in (sas) Havârisi ve İhlâs Abidesi/Zübeyr b. Avvâm (2011)
- İnsanlığın Kurtuluşu Hac, Ömrün Bereketi Umre (2011)
- Yaşayan Şehit/Şehidü'l-Hayy/Talha b. Ubeydullah (2012)
- Ümmetin Emîni/Ebü Ubeyde b. Cerrâh (2012)
- Arslan Pençesi, Hamâset Kahramanı/Sa'd b. Ebî Vakkâs (2013)
- Asr-ı Saâdet'te Ticaret ve Tüccar Sahâbiler (2014)
- Suffa Meclisleri - Kur'an Dersleri (2015)
- Suffa Meclisleri - Siyer Dersleri (2016)
- Neden ve Nasıl Siyer Öğrenmeliyiz? (2018)
- Tarihi ve Sosyal Yapısıyla Siyer Coğrafyası (2018)
- Görev ve Yetkileri Açısından Hz. Peygamber (sas) (2018)
- Suffa Meclisleri - Sahâbe Dersleri (2018)
- Muhteşem Ahlâk-1 / Evlilik Ahlâkı (2019)
- Sahâbe İklimi / En Güzel Örneğin (sas) En Güzel Örnekleri - 4 Cilt (2019)
- Muhteşem Ahlâk-2 / Aile Ahlâkı (2019)
- Abdullah Olmak (2019)
- Muhteşem Ahlâk-3 / Çocuk Yetiştirme Ahlâkı (2020)
- Herkes İçin Siyer (Mekke Dönemi) (2021)
- Herkes İçin Siyer (Medine Dönemi) (2021)
- Muhteşem Ahlâk-4 / Kardeşlik Ahlâkı (2022)
- Suffa Meclisleri - Sünnet Bilinci Dersleri (2022)
- Suffa Meclisleri - Kur'an Bilinci Dersleri (2023)
- Siyer'den Hayata-1 (2023)

*Evini risâlet davasına medrese yaparak o
potada nice yiğitlerin yetişmesine vesile olan,
başta Erkam b. Ebi'l-Erkam (ra) olmak üzere
tüm Erkam yürekli yiğitlere ithaf olunur.*

İçindekiler

Söz Başı	11
----------------	----

GİRİŞ

Erkam b. Ebî'l-Erkam'ın Hayatı	21
Erkam b. Ebî'l-Erkam'ın İman ile Tanışması	27
Erkam b. Ebî'l-Erkam Huzur-u Nebide	33
Evim Evindir	36
Erkam b. Ebî'l-Erkam ve Rivayet Ettiği Hadisler	46
Dârü'l-Erkam'ın Tarihi Süreci	48
Dârü'l-Erkam'ın Karşısında Bir Ev: Dârü'n-Nedve	53

Birinci Bölüm

NEDEN DÂRÜ'L-ERKAM SEÇİLDİ?

BURAYA ALINAN TALEBELERİN ÖZELLİKLERİ

Dârü'l-Erkam'ın Seçilme Sebepleri	62
Dârü'l-Erkam'a Alınan Talebelerin Özellikleri	67
Dârü'l-Erkam'ın İlk 45 Talebesi	71
1- Hatice bint Huveylid b. Esed (r.anhâ)	72
2- Ali b. Ebî Tâlib (ra)	72
3- Zeyd b. Hârise b. Şürahbîl b. Kâ'b (ra)	72
4- Ümmü Eymen bint Sa'lebe (r.anhâ)	73

5- Hz. Ebû Bekir (ra)	74
6- Osman b. Affân b. Ebi'l-Âs (ra)	74
7- Zübeyr b. Avvâm (ra)	74
8- Talha b. Ubeydullah b. Osman b. Amr (ra)	75
9- Ebû Ubeyde b. Cerrâh b. Abdullah (ra)	75
10-Abdurrahman b. Avf b. Abdiavf (ra)	75
11-Sa'd b. Ebî Vakkâs (ra)	76
12-Saîd b. Zeyd b. Amr b. Nüfeyl (ra)	76
13-Fâtıma bint Hattâb b. Nüfeyl (r.anhâ)	77
14-Osman b. Maz'ûn b. Hubeyb b. Vehb (ra)	77
15-Ubeyde b. Hâris b. Abdülmuttalib (ra)	77
16-Ebû Seleme b. Abdülesed b. Hilal (ra)	78
17-Erkam b. Ebi'l-Erkam (ra)	78
18-Hind bint Abdullah b. Hâris (r.anhâ)	78
19-Mikdâd b. Amr (b. Esved) el-Kindî (ra)	79
20-Habbâb b. Eret b. Cendel b. Sa'd (ra)	79
21-Abdullah b. Mes'ûd b. Ğâfil b. Habîb (ra)	79
22-Ammâr b. Yâsir b. Âmir (ra)	80
23-Yâsir b. Âmir b. Mâlik (ra)	80
24-Sümeyye bint Hubbât (r.anhâ)	80
25-Hâlid b. Saîd b. Âs (ra)	81
26-Ümeyme bint Halef b. Esed (r.anhâ)	81
27-Ebû Huzeyfe b. Utbe b. Rebîa (ra)	81
28-Süheyle bint Süheyl b. Amr (r.anhâ)	82
30-Esmâ bint Ümeys b. Nu'mân b. Ka'b (r.anhâ)	82
31-Suheyb b. Sinân er-Rûmî (ra)	83
32-Mus'ab b. Umeyr b. Hâşim b. Abdümenâf (ra)	83
33-Bilâl-i Habeşî (ra)	84
34-Ayyâş b. Ebî Rebîa b. Muğîre (ra)	84
35-Esmâ bint Selâme b. Muharribe (r.anhâ)	84
36-Amr b. Rebîa b. Ka'b (ra)	85
37-Leylâ bint Ebî Hasme (r.anhâ)	85
38-Âmir b. Führeyre (ra)	85
39-Abdullah b. Caş b. Riâb (ra)	86

İçindekiler

40-Hâtıb b. Hâris b. Ma'mer (ra)	86
41-Fâtıma bint Mücellil el-Amiriyye (r.anhâ)	86
42-Muttalib b. Ezher b. Abdiavf b. Abd (ra)	87
43-Remle bint Ebî Avf b. Subre (r.anhâ)	87
44-Hâtıb b. Amr b. Şems (ra)	87
45-Zinnûre er-Rûmiyye (r.anhâ)	88
İlk 45 Talebenin Genel Bir Değerlendirmesi	90

İkinci Bölüm

DÂRÜ'L-ERKAM'IN EĞİTİM USÛLÜ

1. Sağlam Bir Akide	104
1- Allah (cc) mutlak Müdebbir'dir.	106
2- Allah (cc) mutlak Hakîm'dir.	106
3- Allah (cc) mutlak Mürebbi'dir.	107
4- Allah (cc) mutlak Karîb'tir.	107
2. Aklî Eğitim	110
3. Ruhî Eğitim	118
A- İradenin Sağlamlaştırılması	119
B- Kur'ânî Bir Ahlâkın İnşası	126

Üçüncü Bölüm

KUR'ÂN'IN NÜZÛL SÜRECİ VE DÂRÜ'L-ERKAM

1. Kavramlar	155
A- Yeni Anlam İdhali	155
B- Anlam Daraltması veya Genişletmesi	156
C- Kelimeyi Aynen Muhafaza Etmesi	156
2. Esmâ-i Hüsnâ	161
İlk 6 Yılda Nâzil Olan Ayetlerde Geçen İsimler	162
Rab	165
Allah	167
Rahmân	170
3. Kıssa ve Şahsiyetler	175
4. Vahyin Kaynağı ve Niteliği	178

Dördüncü Bölüm
DÂRÜ'L-ERKAM'IN TALEBELERİNİ BAŞARIYA
ULAŞTIRAN 12 TEMEL ANAHTAR

1. Güzel Örneklik.....	184
2. Güven.....	185
3. Sevgi	187
4. Samimiyet.....	188
5. İlim.....	189
6. Süreklilik.....	191
7. Sabır	192
8. Tedricilik	193
9. Bütünlük	194
10. Tevekkül	195
11. Emel	196
12. Beklentisizlik	198
Sözün Sonu.....	201
Ekler.....	207
Ek 1: Dârü'l-Erkam'ın, o günkü Mekke şehir merkezi dikkate alınarak hazırlanmış krokisi.....	207
Resim 1: Dârü'l-Erkam'ın Günümüzdeki Konumu.....	208
Resim 2: Dârü'n-Nedve'nin Günümüzdeki Konumu.....	208
Kaynakça.....	209
Dizin	215

Söz Başı

Allah Resûlü (sas) bizler için *üsve-i hasene*, yani en ideal model, numune ve rehberdir. Onun (sas) bu modelliği, hayatın sınırlı birkaç alanını, zamanın belli bir kısmını değil, tamamını kapsayacak bir düzeydedir. Bunun için biz, *üsve-i haseneyi* hayatın her anının ve her alanının tartışılmaz rehberi olarak anlamak zorundayız. Bugün bizlerin ihtiyaç duyduğu her alanda, onun (sas) bereketli hayatından izler bulmak mümkündür. Bu ihtiyaçlar ister ailevi alanlarda olsun, ister toplumsal ve idari konularda olsun, ister ibadet sahasında olsun, isterse eğitim ve öğretim alanında olsun, hangi alanda olursa olsun; o nebevî miras, her alanda/konuda söz söyleme kudretine sahip olma özelliğinden dolayı hiçbir zaman aciz kalmadan en gür seda ile konuşmaya devam etmiştir, etmeyi de sürdürecektir.

Efendimiz'in (sas), hayatın her alanında bir mümin için tartışılmaz rehberliği iş, eğitim ve öğretim sahası olunca daha da bir önem arz etmektedir. Çünkü ilahî kelâm onun (sas) görevlerini *davet*, *tebliğ*, *tezkiye*, *tâlim* ve *tebyîn* diye sayarak^[1]

[1] Bkz: Muhammed Emin Yıldırım, *Âlemlere Rahmet Hz. Muhammed*, s. 45-51.

onun (sas) öğreticilik vasfına hep dikkatleri çekmiştir. Allah Resûlü'nün bizzat kendisi de görev ve sorumluluğunun bilincinde olarak birçok hadisinde gönderiliş gayesinin *muallimlik* olduğunu açıkça beyan etmiştir. Mesela İbn Mâce ve Dârimî'de geçen bir hadisinde Efendimiz (sas) şöyle buyurmaktadır: **“Ben sizlere bir muallim olarak gönderildim.”**^[2] Başka bir hadisinde ise kendisinin gönderiliş gayesini belirtmek adına: **“Ben güzel ahlâkı tamamlamak için gönderildim.”**^[3] buyurmaktadır. Aslında onun (sas) güzel ahlâkı tamamlaması için gönderilmesi bile yine onun *muallimlik* özelliğine bir vurgudur. Çünkü o (sas), hayatıyla uygulayıp insanlara öğretmek ile güzel ahlâkı tamamlayacaktır. Müslim'de geçen bir hadisinde ise yine muallimlik görevine açıkça vurguda bulunacaktır. O (sas), bu hadisinde diyecek ki: **“Allah beni zorlaştıracı ve başkalarının hata yapmalarını isteyen değil, bir muallim ve kolaylaştıracı olarak gönderdi.”**^[4]

Kur'an'ın ve hadislerin açık beyanlarından anlaşıldığı gibi Allah Resûlü (sas) ümmeti için bir muallimdi. Bu konu itiraz kabul etmeyecek kadar açık ve nettir. Peki, Allah Resûlü'nün eğitim ve öğretim sahasında ortaya koyduğu model nasıl bir modeldi? Gerçekten bu, çok önemli bir konudur ve ilim erbabının çokça ilgisini çekmiştir. Bu konuda oldukça yoğun gayretler sarf edilerek pek çok eser kâleme de alınmıştır. Ancak bu eserlerden birkaçını istisna tutarsak kâleme alınan çalışmalarda genel olarak dikkatler Efendimiz'in (sas) nasıl bir muallim olduğuna çekilmiş, insanları eğitirken müsamaha ve hoşgörüsüne değinilmiş ama bir model olarak onun (sas) eğitim ve öğretim yöntemi yeterli derecede

[2] İbn Mâce, “Mukaddime”, 17; Dârimî, “Mukaddime”, 32.

[3] İmam Mâlik, “Husnû'l-Huluk”, 8; İmam Aclûnî, *Keşfü'l-Hafâ*, I, 211.

[4] Müslim, “Talak”, 29.

detaylarıyla anlatılmamıştır. Bu konuyu araştıran her ilim talibi, Efendimiz'in (sas) eğitim ve öğretim yöntemini daha iyi anlayabilmek için iki önemli model olan Mekke'deki *Dârü'l-Erkam* modeli ile Medine'de inşa ettiği Suffa Mektebi'nin üzerinde yeterli düzeyde durmak zorundadır. Ama üzülerek itiraf edelim ki bu iki önemli model üzerine özgün ve ciddi çalışmaların yeterli düzeyde yapıldığını ne yazık ki söyleyemiyoruz. Bu önemli iki modelden Medine'de kurulan ve bir üniversite gibi işleyen *Suffa Mektebi* üzerine birkaç çalışma yapılmışsa da^[5] yeterli ol(a)mamıştır. Üzerinde daha derinlemesine çalışmalar yapma zorunluluğu, işin ehemmiyetinin farkına varanların üzerinde ittifak ettikleri bir konudur.

Suffa Mektebi için yeterli olmasa bile bazı çalışmaların varlığı sevindirici iken Efendimiz'in (sas) Mekke hayatında çok önemli bir yeri olan *Dârü'l-Erkam* üzerine çalışmaların hemen hemen yok denecek düzeyde olması ise oldukça üzücüdür.^[6] Çok ilginçtir, siyerden az bir malumatı olan herkesin *Dârü'l-Erkam*'dan haberi olmasına rağmen bu ilk İslâm mektebinin içeriğine dair bilgilerin düzeyi oldukça yüzeyseldir. Bu konu hakkında bugüne kadar gerek Arapça gerekse Türkçe olarak kaleme alınan özgün çalışmaların azlığı veya siyer içerisinde birkaç sayfa ayrılarak geçirilmesi, bu önemli yapıyı “adı var ama kendisi yok” durumuna düşürmüştür.

[5] Mustafa Baktır, *İslâm'da İlk Eğitim Müessesesi Ashâb-ı Suffa*; Mustafa Ağırman, Hz. Muhammed Devrinde Mescid ve Fonksiyonları; Akif Köten, *Asr-ı Saadette Suffa Ashâbi*.

[6] Bu konuda 1994 yılında, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslâm Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı'nda, yüksek lisans tezi olarak sunulan Erol Bodur'un *Dârü'l-Erkam* adlı küçük hacimli bir çalışmasının olduğunu belirtmeliyim. Bu çalışmada Erol Bodur, çok kısa olarak *Dârü'l-Erkam*'ın oluşum ve tarihi seyrine değinmekte, bu ilk müessesede nasıl bir eğitim modelinin olduğundan ise hiç bahis açmamaktadır. Tamamı 60 sayfadan oluşan bu çalışma, yine de ilk olması hasebiyle takdire şayandır.

Âcizane biz, siyer okumalarımız sırasında bu eksikliği hep hissetmiş ve bu konuda derin bir araştırma yapılmasının zaruretinin farkına varmıştık. Bu ağır yükün altına girince aslında neden bugüne kadar bu önemli konu hakkında araştırmalar yapıl(a)madığını öğrenmiş olduk. Bunun sebebi, kaynaklarımızda yeterli oranda malumatın olmayışı ve var olan bilgilerin de birbirleriyle olan çelişkileriydi. Ama her türlü olumsuzluğa rağmen vahyin ilk muhatapları olan o güzide insanların nasıl yetiştirildikleri/yetiştikleri bir şekilde araştırılmalı ve gün yüzüne çıkarılmalıydı. İşte bu önemden dolayı belki boyumuzu aşan, belimizi büken bu ağır sorumluluk altına girdik ve bu konuda oldukça yoğun bir okuma ve araştırma yapmaya çalıştık. Bu konudaki araştırmalarımızda ne kadarında isabet ettiğimiz, ehlinin yapacağı değerlendirmelerle ortaya çıkacaktır. Ama bizi sevindiren en önemli husus, bu çalışmayla İslâm tarihinin sayfaları arasında kaybolmuş ya da yeterli vurgular yapılmadığı için gözden kaçmış nice mühim noktayı yeniden gündeme getirmek olmuştur.

Bu noktada en önemli olan husus ise hiç kuşkusuz Efendimiz'in (sas) vahyin rehberliğinde insanı nasıl eğittiği ve nasıl bir şahsiyet eğitimi süreci izlediğidir. Gönderiliş gayesi *muallimlik* olan bir peygamberin işin başında insanlara nasıl bir eğitim modeli ortaya koyduğu büyük bir merak konusudur. Allah Resûlü (sas) risâlet davasını omuzlayacak çekirdek kadroyu oluştururken nelere dikkat etmiştir? Neleri önceye almıştır? Ne ile başlayıp ne ile devam ettirmiştir? Bir şahsiyet inşa mektebi olan *Dârü'l-Erkam*'da Efendimiz (sas), nasıl bir model oluşturmuş ve nasıl bir yöntem izlemiştir? İşte biz, hatadan beri olmayan çalışmamızda bu sorulara cevaplar bulmaya çalıştık. Ne kadar başarılı olduğumuz ise siz değerli okuyucularımızın değerlendirmeleri ile belli olacaktır.

Sizleri *Dârü'l-Erkam* medresesine yolcu etmeden bir noktaya daha dikkatlerinizi çekmek istiyorum. Bir muallim olarak gönderilen Allah Resûlü (sas) genel olarak tüm eğitim ve öğretim işinde, özel olarak da gerek *Dârü'l-Erkam*'da gerek *Suffa Mektebi*'nde iki Esmâ-i İlâhîye'nin gölgesinde hareket etmeye çalışmıştır. Bu iki Esmâ-i İlâhîye çok önemlidir ve bir muallimin hayatında gerektiği kadar yer almalıdır. Bugün ister din eğitiminde olsun, ister diğer eğitim alanlarında olsun beklenen başarının elde edilememesinin bir nedeni de bu önemli noktanın bilinçli ya da bilinçsiz ihmal edilmesidir. Bu iki ismin ne olduğuna geçmeden eğitim ve öğretimin bizim eski ama eskimez dilimizdeki karşılıklarına bir bakalım: Eğitim, *terbiye*; öğretim ise *tâlim*dir. Bu asli kullanımlarından dolayı daha dün denilebilecek kadar yakın bir zaman diliminde okullarla ilgili bakanlığın ismi “Tâlim ve Terbiye Bakanlığı” idi. Ama şimdilerde bu ifadeler artık kullanılmaz oldu. Biz yine asli lisanımız ile konuşursak tâlim ve terbiye, muallim olarak gönderilen bir peygamberin iki önemli vazifesiydi. Allah Resûlü (sas), işte bu vazifelerini Allah'ın (cc) iki önemli isminin gölgesinde yerine getiriyordu. Bu isimlerden biri *el-Alîm*, diğeri ise *er-Rab*'tı. *el-Alîm*, tâlimi; *er-Rab* ise terbiyeyi şekillendiriyordu. Bu iki yüce ismin gölgesinde Efendimiz (sas), gerek Mekke'de *Dârü'l-Erkam*'da gerek Medine'de *Suffa Mektebi*'nde talebelerini eğitiyordu. İnsanı her yönüyle tanıyan yüce yaratıcının isimlerinin gölgesinde geliştirilen bir metodun başarı elde etme imkânı elbette çok daha fazla oluyor ve çok kısa zamanda bu işe talip olanlar oldukça istifade ediyorlardı. Bugün eğitim sahasında başarı elde edilemeyişinin en önemli sebebi, bu iki yüce ismin gölgesinde ya yürümek ya da istenilen oranda bu iki isimden istifade etmemekten kaynaklanmaktadır.

Şöyle bir hatırlarsak ideal bir eğitim modelinde üç noktada çok önemlidir:

- 1- Eğitim ve öğretimin gayesi
- 2- Müfredat
- 3- Metod^[7]

Şimdi el-Alîm ve er-Rab isimlerini dikkate alarak oluşturulan bir eğitim modelini düşünün. Bir de bu iki yüce ismin hiç anılmadığı hatta anılmasını bırakın, onlara karşı savaş ilan edildiği bir metodu düşünün. Böyle bir metodun varacağı menzil neresi olabilir ki?

İşte Efendimiz'in (sas) *Dârü'l-Erkam* ve Suffa modellerinde biz, bu iki yüce ismin gölgesinde oluşturulmuş bir eğitim modeli görürüz. Allah Resûlü'nün zihin dünyasında işin başında cevabı verilmemiş hiçbir soru yoktu. O (sas), talebelerini ne için okutacağını, nasıl okutacağını ve talebelerine ne okutacağını çok iyi belirlemişti. Ne için okutacağı eğitim ve öğretimin gayesine, ne okutacağı eğitim ve öğretimin müfredatına, nasıl okutacağı ise işin metoduna tekabül ediyordu.

Bugün tüm eğitim alanlarının en büyük sorunu da bu üç noktanın doğru bir şekilde tespit edilmemesinden kaynaklanmıyor mu? Talebe yola revan olmuş ama ne gayesi ne müfredatı ne de metodu bellidir. Her gelenin “sil yeniden başla” diyerek avamî bir tabir ile âdeta şamar oğlanına dönüştürdükleri bir sistemle ne yazık ki eğitim ve öğretim için emanet edilen talebeler, eğitilerek kabiliyetlerinin geliştirilmesini bırakın, var olan potansiyelleri bile köreltilip dışarı salıverilen insanlara dönüşmüşlerdir. Okullarımızda bu yaşanırken din eğitimi veren müesseselerimizde de durum çok farklı değildir. Buralarda da “Benim oğlum bina okur, döner döner yine

[7] Abdullah Özbek, *Bir Eğitimci Olarak Hz. Muhammed*, s. 139.

okur.” mantığının hâlâ devam ettiğini görmekteyiz. Ne yazık ki yıllar yılı, din eğitime devam eden müesseselerimizde; umutları tükenmiş, hedefleri kaybolmuş, heyecanları bitmiş talebelerle karşı karşıyayız.

O hâlde bu hayati sorunlarımızı nasıl çözeceğiz? Özellikle din eğitimi sahasında talebelerimize nasıl bir gaye, nasıl bir müfredat ve nasıl bir metod belirleyeceğiz? Soru ve sorunlarımızın çözümü aslında bellidir. Nedir öyleyse? Elbette ki bir muallim olarak gönderilen Hz. Peygamber’in (sas) bu alandaki mirasıdır. Doğru bir biçimde okuyup araştırıp tespit ederek anlayacak ve nasıl uygulanabileceğini de doğru bir biçimde ortaya koyarak çözüme kavuşturacağız. Eğer bizler Allah Resûlü’nün (sas) Mekke’deki *Dârü’l-Erkam* modelini ve Medine’deki Suffa Mektebi’ni doğru bir şekilde, yüzeysel bazı bilgilerle değil de derinlemesine anlayıp kavrayabilirsek ve Efendimiz’in bu yüce mirasından başta din eğitimi olmak üzere tüm eğitim alanlarında çağın idrakini ve dilini de kullanarak istifade yollarını arayabilirsek birçok noktada şu an sorun olan şeylerin çözüme kavuştuğunu göreceğiz. Eğer o (sas), hayatın her alanının ve her anının en ideal modeli ise -ki böyle olduğuna biz yakîn derecesinde inanıyoruz- eğitim ve öğretim alanında da elbette en ideal modeli ortaya koymuş ve hâlâ da koymaya devam etmektedir. Bize düşen ise bu yüce mirasa karşı vurdumduymazlık ya da sadakatsizlik yapmak değil, istifade edeceğimiz bir iletişim yolu bulmaktır.

İşte bu satırların sahibini böyle bir çalışmaya iten sebep de budur. İnşallah hatasıyla, kusuruyla bu çalışma, bizler için çok hayati bir konu olan eğitim ve öğretim sahasına küçük bir katkıda bulunur da birilerinin dualarına vesile olur, o dualar da bizlerin hesap defterlerine sâlih bir amel olarak yazılır.

Son olarak bu çalışmamızın ortaya çıkmasında katkıları olan tüm dostlarıma ve kardeşlerime teşekkürü bir borç bilir, Rabbimden böyle güzel insanlarla daha nice güzel işlerde bereberce yürümeyi niyaz ederim.

İşin başında da sonunda da Rabbime hamd eder, O'nun (cc) kutlu elçisi olan âlemlerin sultanına da salat ve selâmlarımı gönderirim.

Çaba ve gayret bizden, netice ve karşılık ise O'ndandır. En büyük karşılık ise O'nun (cc) razı olmasıdır.

Muhammed Emin Yıldırım

Cerrahpaşa/İstanbul

15 Şaban 1429/ 17 Ağustos 2008

